

KOHTLA-JÄRVE LINNAVOLIKOGU EELARVEKOMISJONI KOOSOLEKU TEGEVUSARUANNE

01.10.2022

Kohtla-Järve Linnavolikogu eelarvekomisjon (EK) on tänaseks läbi viinud 11 koosolekut. On toimunud üks ühiskoosolek kõikide komisjonidega EK eesvedamisel ning lisaks on osalenud eelarvekomisjoni koosseis ka sotsiaalkomisjoni ning haridus- ja kultuurikomisjoni koosolekutel. Seega, kokku on läbiviidud 13 koosolekut.

Osalemine komisjoni liikmete ja kutsutud osalejate poolt on 90-100% lähedane. Aasta tööplaan on suuremal määral täidetud (jooksev).

Komisjoni liikmed:

Daniil Starodubtsev – esimees

Viktor Andrejev – aseesimees

Nikolai Kutašov – liige

Arne Berendsen – liige

Valentina Kutuzova - liige

Eelarve komisjon külastas kolme hallatavat asutust:

- Kesklinna põhikool

- Sotsiaalmaja

- Uus linna ujula

Meie koosolekutel oleme kohtunud linnapea ja abilinnapeadega, finantsosakonna juhatajaga ja peaspetsialistidega ja teiste vajalikke inimestega kes on kajastatud protokollides.

Ülesanded:

- linna eelarvega seotud tegevuste analüüsimine ja vajadusel ettepanekute või arvamuste avaldamine linnavolikogu määruste ja otsuste eelnõude kohta.
- Linna eelarve strateegia ja arengukava ülevaatus. Mainitud dokumentide linnavalitsuse, volikogu liikmete ja teiste huvitatud isikutega arutamine; vajadusel valitud arengusuuna kriitika või muutmine
- Eelarve täituvuse regulaarne ülevaatus.
- Ideede, näidiste, lahenduste ja kriitika pakkumine pideva eelarve poliitika parendamise eesmärgil
- Esindusfunktsiooni täitmine kandes üle elanikke (valijate) huvid linnavalitsuses ja volikogus.
- Juhtivkomisjoni funktsioon täitmine, kui määratakse
- Eelarve komisjoni aasta töökava koostamine ja täitmine

Eesmärgid:

- Viia linnavalitsuse ja hallatava asutuste üleliigne sotsiaalne mõtlemisviis **isetasuvuse** mõtlemisviisiga bilanssi.

- **Kultuurimaja ruumi üür hinnaga 1 eur/tund või terve jäähalli üür linnaklubidele 5 eur/tund on lubamatu ja on vastutustundliku majanduse põhimõtete vastuolus.** Hallatavad asutused peavad teenima rohkem tulu. Ideaalne tulemus – täielik isetasuvus. Kui ei saa, siis on tarvis tõsta 5-10 protsendist 20-30 protsendini. Nt Spordilinnak 2021.a. teenis 100 tuh eurot, see aasta teenib 250 tuh eurot. EK saab hästi aru, et omavalitsuse prioriteet on elanikke elu kvaliteet. Samas on vaja tõestada, et üleliigselt madalad teenuse hinnad ei anna võimaluste teha investeeringuid ja lõppude lõpus vähendavad elukvaliteeti.
- Levitada teadmisi linna eelarve ja sellega seotud otsuste tegemise algoritmi kohta elanikkude seas. Suurendada teadmisi mahtu.

Probleemid:

Asjalikke pöördumisi elanikkelt, linnavolikogu liikmetelt, fraktsioonidelt või valimisnimekirjadest ja erakondadest ei ole tulnud, mis on kurb uudis. Kriitika mis on tulnud paar korda istungi käigus SDE fraktsioonilt oli asjakohane aga puudutas vaid tehnilisi aspekte.

Eelarve komisjoni siiras soov, palve, nõudlus ja isegi nõue on see, et finantsasjadesse tuleb mõelda meil kõik koos. Eriti jooksva ajaperioodil kui iga euro on kulda väärt. Mõelda nendest pakkumistest, millega pakutakse leida rohkem raha kas või jooksvate kulude katmiseks või uute sotsiaalobjektide ehitamisest. Kõik saavad pakkuda kuhu kulutada. Peame mõtlema sellest, kuidas teenida, kuidas kulutada vähem, et saavutada rohkem. Teised küsimärgid:

- a. **Eelarve täitmine.** Lühidalt, eelarve seis on halvenenud. Tulud on kasvanud vähesel määral võrreldes kuludega. 31. märtsil 2022a. kinnitati jooksva aasta eelarve negatiivse põhi tulemiga 1 300 000 eurot. Nagu me saime teada, see on olnud tavaline praktika kuna eelarvet koostatakse lähtudes üleliigselt konservatiivsest eelarve strateegiast (nt tulumaksu kasv on keskmiselt 2% aastas). Aasta jooksvul tulud kasvaksid kiiremini kui kulud ja aasta lõpuks võiksime saavutada isegi positiivset põhitegevuse tulemit. Sel aastal näeme energiakriisi ja Euribori intressimäära tõusu (juunis veel nulline, oktoobrikuus juba 2.3%). Tarbija hinnaindeks on tõusnud 22% võrra mis tõi ka teiste kulude kasvu. Meil veel pole täpseid numbreid, aga paistab tulude kasv on see aasta vähem kui kulude kasv.

Me peame vastu võtma tõsised meetmed, et vältida saneerimise riski järgmisel aastal. Meie arusaam on, et peab kärpima ja kärpima, leida lisafinantseeringut, laiemalt osaleda projektides (mitte vaid LV-l, aga ka asutustel!), tuleb leida lahendusi mis toovad säästu aga ei halvene elukvaliteeti; eelistada vaid need investeeringud mis toovad tulu või vähendavad kulud

Komisjon kavatseb pöörduda Rahandusministeeriumile, et saada kommentaari (ka kogemuse kasvatamise eesmärgil) meie eelarve kohta. Samuti pean tähtsaks kohtuda Saue valla ametnikutega. Vald on tuntud innovatiivse ja eduka töö pärast.

- b. **Hosteli ehitamine.** On reaalne risk, et see projekt lükatakse määramata ajaks tulevikku. Projekt on aga vajalik ja peaks olema prioriteetne! Hostel on üks paljudest asutustest mis võib olla peaaegu **isetasuvuses**. Lisaks see aitab tuua veel

rohkem võistlusi linna, mis omakorda toob linnale külastajate rahavoogu, tehes samuti elu huvitavamaks. On raske „müüa“ meie uut ja professionaalselt ehitatud ujulat/jäähalli kui osavõtjaid suunatakse majutama nii kaugele, nagu näiteks Toila Spa hotell! Hostel tõstab meie spordilinnaku konkurentsivõimet uuele tasemele.

- c. Suunata suuremat summat (250 tuh eurot vs tegelik 100 tuh eurot) Korteriühistutele 25% toetamise projekti raames.
- d. **Miks mitte kaaluda päikesepaneelide tootmisjaamade ehitamist** (võrreldes fassaadide renoveerimisega)? Uus fassaad (ja mõnikord ventilatsioonsüsteem) annab keskmiselt 30-protsendilise säästu. Suure lasteaia selline remont maksab ligikaudu 1mln eurot. 30-protsendilise säästu saavutame kordades väiksema investeeeringuga päikesepaneelidesse. See on eriti aktuaalne nt ujula jaoks kus suvel tarbitakse elektrit rohkem kui talvel. Hiljuti uudistes räägiti sellest, et Riigikogu valmib eelnõu mis aitaks omavalitsustele seda teemat arendada.
- e. **Koolieelsete- ja kooliasutuste võrgustiku optimeerimine.** Mõned ilmselged küsimused võttavad tohutult palju aega.
 - i. Mõned protsessis osalejad juhivad igasugustest teistest põhjustest, aga mitte vaid eelarve ja meie lastega saadava hariduse kvaliteeti puudutavatest põhjustest. Laste hulga vähenemise tõttu me oleme sunnitud panna kinni üks kool Ahtme linnaosas ja 1 kuni 2 lasteaeda. Mida kauem meie venitame, seda rohkem kulutame ja seda vähem jääb investeeeringuteks. Lasteaedade kohta eeldame, et ühendame Tuveke ja Lepatriinu teiste lasteaedadega, viime eralasteaia koostöö lepinguga vastavusse ettevaatlikult võttes arvesse võimalikud tagajärjed (sulgemise risk rentaablu kukkumise tõttu). Meil paistab, et need vajalikud protsessid võttavad liiga kaua. Septembrikuus haridusosakonna poolt valmistatud tööplaani oli kehv ja ei vastanud kõikidele juulikuus püstitatud küsimustele. Sellest andsime teada haridus- ja kultuuri komisjoniga ühiskoosolekul. Vastus on oodatud oktoobri kuus.
- f. Paljudel ei ole julgust või poliitilist tahet ostusid vastu võtta õigel ajal ja õige kiirusega.
- g. **Linnavalitsuselt ei saa regulaarset kirjalikku tagasisidet** meie protokollides tehtud otsustele. (arvan probleem ajutine; seotud struktuuri muutmisega).

Märkimisväärsemad teod:

Lähtudes ülaltoodud ülesannetest arutati eelarvekomisjoni tööplaani kohaselt 2022 aastal komisjoni liikmetega ja kutsutud osavõtjatega küsimusi nagu näiteks:

1. Keslinna uue koolihoone ehitamisest (antud hetkel edulugu).*
2. **KÜ-le toetuse suurendamine summast 100 tuh eurot kuni 250 000 euroni.** Kevadel selleks ei suutnud finantsosakond raha eristada sest anti rohkem tähelepanu teistele prioriteedile. Viisime üle järgmiseks aastaks.

3. **Töökorra muutmine eelnõude läbivaatamise kiirendamise eesmärgiga.** EK on aktiivne pooldaja, et algatajad saaksid saada otsust oma eelnõudele samas kuus toimival korralisel volikogu istungil tingimusel, et eelnõu on ära saadetud esimeseks kuupäevaks. Selleks pakume muuta läbivaatamistähtaega 20-st päevast 10-ks päevaks. Juhtivkomisjoni puhul märkimisväärselt vähendada jooksev 5-nädalane periood. Selleks EK esimees osaleb ajutises komisjonis, mis muudab linna põhimääruse ja töökorra.
4. **Uue aasta eelarve vastuvõtmine jooksva aasta lõpus.** Eelnev praktika oli eelarve vastuvõtmine veebruarikuus (see aasta isegi märtsikuus). Augustikuus toimival koosolekul linnapea Toomas Nael ja finantsosakonna peaspetsialistiga Valentina Satsuta + septembrikuus toimival koosolekul kus osales uus finantsosakonna juht Elina Visk lepidi kokku võtta vastu 2023.a. eelarve 2023.a. jaanuari kuus ja 2024.a. eelarve 2023.a. detsembri kuus. See aastate pärast annab võimaluse kõikidele hallatavatele asutustele alustada tööd esimesest jaanuarist olemasoleva eelarvega!
5. **Kulude ja investeeringute analüüs järgmises valdkonnas: teed ja teede remont.** Ettenähtud summad ja oodatud tulemused. Kapitalremondile on vaja 200 tuh eurot võrra rohkem. Peale kaht katset siiski lükati järgmisele aastale.
6. **Erinevate toetusfondidega tutvumine,** mille abil tuuakse linnale lisafinantseeringut. Toetuste suurendamisvõimalused. Pidi olema sügise alguses aruanne arengu osakonnast. Kuna juhatajat veel ei ole, ootame seda hiljem.
7. **Koolivõrgu ja lasteaedade optimeerimine.** Komisjon püüab seletada osapooltele ja linnavalitsuse esindajatele (haridusosakond), et võrreldes septembrikuus esitatud ettepanekutega lasteaedade osas, linn vajad suuremahulisem optimeerimist. Nt vaadelda mitte vaid Tuvike lasteaia sulgemist, aga ka Lepatriinu lasteaia ühinemist teiste linna lasteaedadega. Mõlema lasteaeda nominaalne sääst on 500 000 eurot aastas.
8. **Töökorra muutmine, et asjad kiiremini volikogus teha!** Kuna eraldi pakutud eelnõusid otsustati mitte ellu viia, osaleb eelarve komisjoni esimees ajutises komisjonis mille eesmärgiks on linna põhidokumentide uuendamine. Pole midagi halba laiahaardelises töös, aga loodan, et see ei võtta terve aasta. Mõned tähtsad ja lihtsad muudatused nagu eelnõude läbivaatamise tähtaja muutmine 20-st päevast nt 10-päevaseks vajasis meie osalust juba „eile“.
9. **Spordilinnaku tulude kasvatamine.** Kevadel tegime koosoleku uue ujula hoones. Tõstisime teemat, et hallatavad asutused peavad võtma ette meetmed kuidas oma tulu baasi tõsta. Nt linna klubidele ühe tunni Jäähalli kasutamine maksab vaid 3 eurot! Uskumatu hind. Samas palusime korraldada rohkem üritusi, tuua sisse võistlusi ja spordilaagreid. Spordilinnaku direktor Mihhail Kastritski oli nõus sellega ja näitas täielikku arusaamist ja oli juba ise sellel teel. Oktoobri kuus saime teada, et püstitatud eesmärk teenida 250000 eurot aasta lõpuks saab saavutatud. Paneb muretsema energiakulud. Nt aprillis maksis jäähalli eest 7000 eurot. Augustis juba 27000 eurot! Kommunaalkuludeks ettenähtud 530000 eurot on esimeseks oktoobriks ära kulutatud. Direktor palus linnapead leida lisafinantseeringut.
 - a. Edasise linna spordielu arenemiseks ja tulu teenimiseks on vaja ehitada spordi hostel. Komisjon toetab seda ja palub linnavalitsust eraldada omafinantseeringule vajavaminev summa. See projekt on vaja säilitada. Sobilik mahutavus on härara Kastritski väitel 90 inimest.

- b. Arutasime ka seda, et tuleb ära märgita TOP-5 spordiala ja rõhutada nende arengut (pakuti välja hoki, iluuisutamine, ujumine, jalgpall, poks (?)).
10. **Päikesepaneelide installeerimine** hallatavate asutustel, et energia kallinemisega hakkama saama. EK-l on aktiivne positsioon, et investeringuid tuleb teha mitte (vaid näiteks) fassaadidele/betoonidele, aga energia tootmise aktiivse. Selleks, EK esimees on saanud energiakriisi ajutise komisjoni liikmeks.
11. **Kaaluda, kas tõesti on vaja eraldada vahendeid Puru Kesksaiglale** arvestades piinliku olukorra eelarves. Kuna PKH eelarve on heas seisundis ja sealt saab küll enda projekte finantseerida, linnal tuleb rahavahendeid säilitada.
12. Kooskõlas revisjonikomisjoniga oleme teada saanud (RK tegi akti ka), et mõnede ürituste läbiviimises kasutakse 1 või 2 hankijat. Samas, Ahtme päeva korraldamiseks kasutati 20 000 eurot reservfondist. **Oleme soovitanud mitte reservfond ürituste rahastamiseks kasutada ja hallatavatel asutustel kasutada rohkem hankijat** (näiteks viis+) loodes korduvalt kasutatud hankijate andmebaasi, mille kaudu saab töötada iga aasta.
13. **Programm 1000.** Programm on meetmete nimekiri, mis aitavad tuua 1000 uut Kohtla-Järves registreeritud elanikku. Põhimõtteliselt need on erinevad toetused + reklaamkampania. Ideeks on pakkuda toetused või nende suurendamist ühe paketiga millist piisab teises omavalitsuses registreeritud elanikkudele võtta otsus ümberregistreerimiseks. Matemaatiliselt see peab maksma 2-3 korda vähem võrreldes tulumaksu kasvuga.
14. **Toetame Elina Visk initsiatiivi optimeerida raamatupidamisosakonna koosseisu.** Tema väitel efektiivse tarkvara kasutamisel ja VEERA mooduli juurutamisel ja teiste meetmete kaudu saab töötajate arve circa 50% vähendada. Seega, jääb umbes 15 raamatupidajat, säästmine eelarve circa 250 000 eurot. Eelnevat plaani palusime põhjalikult läbi töötada, et säilitada osakonna poolt täidetavate kohustuste kvaliteeti.
15. **Sotsiaalmaja.** Lisaks eelnevale osalesid eelarvekomisjoni liikmed 28. septembril 2022. a Sotsiaalkomisjoni koosolekul, et tutvuda Sotsiaalmaja tööga ning seisukorraga. Antud kohtumine toimus Sotsiaalmajas ning kohtumise käigus otsustati, et Linnavalitsusel koostada
- Sotsiaalmaja renoveerimise kava ning
 - planeerida igal aastal eelarvesse 150 000- 200 000 eurot.
 - Teha muudatus eelarvestrateegias aastateks 2022-2026 ning
 - lisada juurde sotsiaalmaja renoveerimise teostamine etappide põhiselt.
 - Leida võimalus ja soetada eritransport ja korralda sotsiaalvaldkonnas transporditeenuse osutamine. Raha allikana kasutada Vanurite hooldekodu müügist saadud tulu.
16. Eelarvekomisjoni esimees lõi **eelarve komisjoni FB lehe**, et elanikud saaksid mugaval viisil protokolle lugeda ja küsimusi esitada.

Tulevik:

Ei pea vajalikuks eraldi seda teemat jooksva hetkel arendada kuna üleval on märgitud tehtud ja tegemata asjad ja eesmärgid. Kavatsime edasi nendega tegeleda meie linna edulugu teostamiseks.

Lõpetuseks lisan, et kõikidel eelarvekomisjoni koosolekutel otsuste vastu võtmiseks oli alati olemas kvoorum ja oli vaid mõned korrad, kui mõnel komisjoni liikmel ei olnud võimalik koosolekul osaleda.

Kuna komisjon sai nüüd end viia kurssi linna eelarve toimuvast, loodan, et saame teha tihedamat koostööd uue finantsosakonna juhatajaga ja laiema ringi otsustavate isikutega. Kogemust peaks konverteerima ideedesse ja eelnõude esitamisesse. Selleks on tarvis nõuda produktiivsemat tööd enda, komisjoni liikmete ja linnavalikogu liikmete poolt.

Lugupidamisega,
Daniil Starodubtsev
Eelarve komisjoni esimees

LISA:

* Komisjoni koosolekul, milles arutati Kesklinna kooli uue hoone ehitamisest ning eelarvest võttis eelarvekomisjon vastu 16. veebruaril 2022. a otsuse, et komisjon palub Kohtla-Järve Linnavalitsusel:

- a) Võtta kooli varustamine esimeseks prioriteediks; pakkuda finantseerimisallikate alternatiivid linna eelarve väljastpoolt ja välja arvatud laenuvõtmine (nt riik, fondid jm).Rakendada sihtfinantseerimise leidmisel nutikamad lahendused. Kaasata need fondid mis esmapilgul ei sobi.
- b) Luua allikate nimekiri ja väljendada seisukoht igäühe kohta koos taotlemise tähtaegadega.
- c) Teha kindlaks, et klassid on täielikult varustatud kooli avamise hetkeks.

Tänaseks on linnavalitsuse poolt esitatud kõik vajalikud dokumendid Haridus- ja Teadusministrile Tõnis Lukasele. Minister on suuliselt kommunikeerinud, et tal on täiskomplekt olemas, tuleb oota otsuse. Väga loodame, et lisafinantseerimise saame summas 2.5mln eurot.